

Comentariul Biroul politici de reintegrare:

Cu referire la subiectul prezenței pe teritoriul Republicii Moldova (RM) a Grupului Operativ al Trupelor Ruse (GOTR) Biroul politici de reintegrare precizează următoarele.

GOTR, constituit la 01 iulie 1995, prin reorganizarea armatei a 14-a a URSS, cu circa 1400 de militari estimativ în prezent se află pe teritoriul Republicii Moldova fără acceptul statului, cu încălcarea prevederilor Constituției țării cu privire la neutralitate și a angajamentelor internaționale existente.

Poziția autorităților de la Chișinău este clară, univocă și neschimbată că aceste forțe (GOTR) trebuie retrase necondiționat împreună cu munițiile care sunt ilegal depozitate pe teritoriul țării și reprezintă factori de risc sporit în materia de securitate și ecologie.

Sub acest aspect, este inadmisibilă pe teritoriul Republicii Moldova și activitatea de recrutare a personalului în contingentele GOTR.

Din istoricul acestei probleme amintim că Acordul din 21 iulie 1992 a fost primul document de referință care a statuat că contingentele fostei armate a 14-a de gardă sovietică (rusă), dislocate în regiunea transnistreană a RM (reorganizate ulterior în GOTR) trebuie să respecte neutralitatea și că în procesul de negocieri RM-FR vor fi determinate etapele de retragere a acestora.

În rezultatul unui proces îndelungat de negocieri cu implicarea factorilor politici, diplomatici dar și a experților de resort din partea RM și FR s-a definitivat un proiect de Acord dintre FR și RM cu privire la statutul juridic, modalitatea și termenii de retragere a formațiunilor militare ale FR, temporar amplasate pe teritoriul RM, semnat la Moscova, la 21.10.1994, la nivelul Prim-miniștrilor.

Art. 2 din Acordul prenotat stabilea că prezența formațiunilor în cauză este una temporară, iar partea rusă reieșind din posibilitățile tehnice și intervalul de timp necesar pentru transferul într-un nou punct de dislocare va efectua retragerea acestora în decurs de 3 ani de la data intrării în vigoare a Acordului dat, precizând, totodată că pașii practici în acest sens vor fi sincronizați cu procesul de reglementare politică a conflictului transnistrean și de identificare a statutului juridic special pentru regiunea transnistreană a RM. Orarul și etapele de retragere urmau să fie determinate printr-un protocol distinct dintre ministerele de apărare ale Părților semnatare.

Pentru intrarea în vigoare a prevederilor Acordului din 21.10.1994 se impunea parcurgerea de către ambele Părți a tuturor procedurilor interne de formalizare a procesului, iar pentru producerea efectelor juridice – retragerea completă a formațiunilor militare ale FR, fapt însă, nerealizat până în prezent de către FR.

La Summit-ul OSCE de la Istanbul din 18.11.1999 participanții au salutat angajamentul asumat de Federația Rusă de a finaliza retragerea forțelor armate ruse de pe teritoriul Moldovei până la sfârșitul anului 2002.

Careva progrese până la sfârșitul lui 2002 și mai târziu nu au fost înregistrate, iar GOTR continuă să se afle fără teme pe teritoriul Republicii Moldova.

Argumente juridico-politice ce fundamentează poziția autorităților RM și cererea lor de a retrage de pe teritoriul țării trupele străine fără statut determinat se regăsesc în textul Hotărârii Curții Constituționale a RM privind interpretarea art.11 din Constituție (neutralitatea permanentă) din 02.05.2017.

Aflarea ilegală a GOTR pe teritoriul Republicii Moldova a fost evocată în hotărârile Curții Europene a Drepturilor Omului în cauzele Ilașcu și alții c. Moldovei și Rusiei, Catan și alții c. Moldovei și Rusiei etc.

La 21 iulie 2017 Parlamentul Republicii Moldova a aprobat Declarația privind retragerea forțelor militare ruse de pe teritoriul țării din, prin care se face apel la Federația Rusă să relanseze și să finalizeze procesul de retragere a trupelor și munițiilor sale de pe teritoriul Republicii Moldova.

Problema retragerii necondiționate a trupelor militare străine de pe teritoriul țării este abordată în mod constant de către autoritățile de la Chișinău în cadrul diverselor platforme de dialog cu partenerii externi (politice, diplomatice, sectoriale).

Președintele Republicii Moldova, Maia Sandu, a cerut retragerea necondiționată a trupelor rusești din regiunea transnistreană, în discursul susținut în fața celei de a 76-a Adunări Generale a ONU în septembrie 2021, în discursul în fața Parlamentului European din mai 2022, la fel și alți înalți demnitari promovează acest deziderat.

Unul din obiectivele politicii externe stabilit în Programul de activitate al actualului Guvern al Republicii Moldova este intensificarea interacțiunii cu Federația Rusă în vederea retragerii complete și necondiționate a trupelor și munițiilor ruse de pe teritoriul Republicii Moldova, în conformitate cu angajamentele asumate și documentele internaționale relevante.

”

